

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2143/23
12.7.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија др Драгице Попеску председника већа, Сање Пејовић и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радица Костадиновић, адвокат из Београда, Гроцке, Булевар ослобођења бр. 53/б, против туженог АД “Електромрежа Србије” са седиштем у Београду, ул. Кнеза Милоша бр. 11, чији је пуномоћник Игор Исаиловић, адвокат из Београда, ул. Македонска бр. 44, ради исплате накнаде, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П бр. 5755/17 од 08.02.2023. године, у седници већа одржаној дана 12.7.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П бр. 5755/17 од 08.02.2023. године, у ставу другом и трећем изреке.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе према поднеску пуномоћника тужиоца од дана 12.08.2022. године. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА па је обавезан тужени АД “Електромрежа Србије” да тужиоцу на име накнаде за коришћење послужног добра и то непокретности уписаних у Лист непокретности бр. ... КО ...: катастарске парцеле бр. ..., њива 4.класе, укупне површине 8,98 ари и породично-стамбене зграде, изграђене без одобрења за градњу, на кат.парцели бр. ... за коју је поднет захтев за озакоњење, исплати износ од 1.832.054,64 динара са законском затезном каматом почев од 08.02.2023. године, па до коначне исплате, све у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде, под претњом извршења. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 545.711,00 динара, са затезном каматом почев од извршности пресуде до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде, под претњом извршења.

Против наведене пресуде, благовремену жалбу је изјавио тужени, побијајући је ставу другом и трећем изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка и

погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у границама законских овлашћења из члана 386. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/11, са свим изменама и допунама), овај суд је нашао да жалба туженог није основана.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, нити друге повреде поступка које би биле битне. Супротно наводима жалбе туженог, ожалбена пресуда је јасна и разумљива, не противречи себи ни разлозима датим у њој, а у пресуди је наведено довољно чињеница о одлучним разлозима, па се њена правилност и законитост могу испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, произилази да је тужилац АА, власник у обиму 1/1 парцеле бр. ... КО ... уписане у листу непокретности ... КО ..., као њива 4. класе, а право својине на истој је стекао по основу уговора о купопродаји непокретности од дана 10.05.2005. године, овереног код Петог општинског суда у Београду Ов бр. 10749/08 дана 01.08.2008. године. На предметној парцели тужилац је изградио нелегализовани стамбени објекат у који се уселио са супругом, троје деце и мајком, а тужени АД “Електромереже Србије” је током 2016. године изградио далековод високог напона од ДВ 400 кв бр. ..., по основу прибављених дозвола од стране Министарства за инфраструктуру и енергетику од дана 21.06.2011. године. Решењем Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре од дана 20.12.2017. године дозвољена је употреба предметног далековода туженом, а по претходном Извештају комисије за технички преглед бр. ЕЕ-331-15-К01-С02 од октобра 2016. године. Водови предметног далековода у потпуности прекривају тужиочеву парцелу, те се предметна парцела целом својом површином налази у заштитном појасу далековода високог напона, а износ умањења тржишне вредности предметне непокретности услед проласка далековода износи 15.600 евра односно 1.832.054,64 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом одредби чл. 53 Закона о основама својинскоправних односа, чл. 218. Закона о енергетици и чл. 277. став 1 ЗОО, усвојио тужбени захтев тужиоца и донео одлуку као у изреци побијане пресуде. Првостепени суд налази да је изградњом далековода, односно преласком водова далековода преко тужиочеве парцеле, конституисана законска стварна службеност на тужиочевој парцели, (према заузетом ставу на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 23.01.2017. године), јер је тужилац онемогућен да ужива у својој непокретности у пуном обиму тиме што му је коришћење непокретности законски ограничено, због чега му припада накнада у смислу одредбе чл. 53. став 3. Закона о основама својинскоправних односа, у износу од 1.832.054,64 динара, који представља износ умањења тржишне вредности тужиочеве парцеле услед проласка далековода изнад ње. На досуђени износ накнаде, првостепени суд је тужиоцу досудио законску затезну камату почев 08.02.2023. године, као дана пресуђења, па до исплате, све у смислу 277. став 1 ЗОО.

По налажењу овог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право, када је донео одлуку као у

изреци побијане пресуде, а разлоге које је дао за своју одлуку, у свему као правилне прихвата и овај суд.

Наиме, првостепени суд правилно налази да је изградњом електроенергетског објекта-далековода, са дозволом надлежног органа, конституисана законска стварна службеност преласка вода ваздушним путем, преко земљишта у својини тужиоца, на основу чл. 51 Закона о основама својинскоправних односа. Изградња и заштита електроенергетских објеката регулисана је Законом о енергетици (“Службени гласник РС” број 145/14 од 29.12.2014. године). Према члану 218. тог закона, важећег у време изградње далековода преко парцеле тужиоца, прописано је да се у заштитном појасу испод, изнад или поред електроенергетских објеката не могу градити објекти, изводити други радови, нити садити дрвеће и друго растиње, док су ставом трећим истог члана дефинисане димензије заштитног појаса са обе стране вода - од крајњег фазног проводника у зависности од јачине напона.

У случају установљавања стварне службености власник послужног добра може захтевати накнаду предвиђену чланом 53. став 3. Закона о основама својинскоправних односа, у висини смањене вредности тог добра, будући да се одлуком суда или другог државног органа стварна службеност установљава када власник повласног добра у целини или делимично не може да користи то добро, без одговарајућег коришћења послужног добра, као и у другим случајевима одређеним законом. Таква службеност се стиче даном правноснажности одлуке, ако законом није друкчије одређено, с тим да је у конкретном случају решењем Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре од 20.12.2017. године, дозвољена употреба предметног далековода туженом, а по претходном Извештају комисије за технички преглед бр. ЕЕ-331-15-К01-С02 од октобра 2016. године. Будући да на захтев власника послужног добра, надлежни државни орган утврђује и одговарајућу накнаду, коју је власник повласног добра дужан да плати власнику послужног добра, у конкретном случају, висина те накнаде утврђена је вештачењем, као умањена тржишна вредност земљишта.

С тим у вези, неосновано се жалбом туженог оспорава висина накнаде, имајући у виду да је тржишна вредност тужиоачеве парцеле, као и проценат умањења њене тржишне вредности, процењена од стране стручног лица, односно судског вештака грађевинске струке, који се током поступка изјаснио на све истакнуте примедбе туженог, а чијем налазу и мишљењу је првостепени суд у целости покљонио веру, налазећи да је дат у свему сходно правилима струке, те да се вештак на задовољавајући начин изјаснио на примедбе туженог. С друге стране, тужени није предложио извођење других доказа којима би оспорио стручност датог налаза и мишљења, па је и по налажењу овог суда, ангажовани судски вештак дао одговор на све примедбе које је изнео тужени на његов налаз и мишљење. Стога су неосновани наводи жалбе туженог да је остало нејасно на основу чега је вештак утврдио да проценат умањења вредности тужиоачеве непокретности износи чак 40 %, пошто су све околности које се у жалби наводе, цењене у склопу осталих доказа изведених током поступка, те по налажењу овог суда, наводи жалбе нису од утицаја на другачије одлучивање у овој парници.

Неосновани су и жалбени наводи да тужиоачево право својине није ограничено

постављањем предметног далековода, пошто своју непокретност и даље користи на исти начин. Међутим, одредбом чл. 218. став 1. Закона о енергетици (“Сл. гласник РС”, бр. 145/2014), који је важио у време подношења тужбе, прописано да је енергетски субјект који обавља делатност преноса, односно дистрибуције електричне енергије дужан да спроводи мере заштите у складу са овим законом и другим техничким прописима. Ставом 2. истог члана прописано је да се у заштитном појасу, испод, изнад или поред електроенергетских објеката, супротно закону, техничким и другим прописима не могу градити објекти, изводити други радови, нити засађивати дрвеће и друго растиње, с тим да је одредбом ст. 3, 4. и 5. овог члана прописана ширина заштитног појаса за надземне електроенергетске водове, с обе стране вода од крајњег фазног проводника, зависно од напонских нивоа. Ставом 7. истог члана прописано је да власници и носиоци других права на непокретностима које се налазе у заштитном појасу, испод, изнад или поред енергетског објекта не могу предузимати радове или друге радње којима се онемогућава или угрожава рад енергетског објекта без претходне сагласности енергетског субјекта који је власник, односно корисник енергетског објекта. Како се стога, у заштитном појасу испод, изнад или поред електроенергетских објеката не могу градити објекти, изводити други радови, нити садити дрвеће и друго растиње, без претходне сагласности енергетског субјекта који је власник, односно корисник енергетског објекта, будући да се парцела тужиоца, целом својом површином налази у заштитном појасу далековода високог напона, произилази да је тужилац онемогућен да ужива у својој непокретности у пуном обиму, на који начин му је коришћење непокретности законски ограничено у смислу напред цитиране одредбе, како то правилно налази првостепени суд.

Потврђена је и одлука о трошковима поступка, с обзиром да је наведена одлука донета правилном применом одредаба из чл. 153, 154. и 163. ЗПП, те правилном применом Адвокатске тарифе.

Како се ни осталим жалбеним наводима туженог не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, то је овај суд применом одредбе члана 390. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
др Драгица Попеску, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић